

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6'50 mesečno.
četrtletno K 19'50.
Če pride naročnik sam v uredništvo po list: Me-
sečno K 6'—, — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Edm. Schmidova
ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Nezadovoljneži.

Žalostno toda resnično je dejstvo, da se dobijo med narodom ljudje, ki živijo brezskrbno svoje vsakdanje življenje, obenem pa širijo med ljudstvom nezadovoljstvo, ker jim takó vleva njih užaljena sebičnost. Ti ljudje, ki so v času avstrijskega režima smatrali delo za naše narodno in državno ujedinjenje za eno največjih pregreh po avstrijskih paragrafi, so po prevratu navidezno slekli svoje umazane politične srajce, ker bi se drugače ne mogli gibati v družbi onih, katerim je blagor ljudstva res v srcu.

In sedaj, ko je zavedno ljudstvo spoznalo, da so bile vse lepe besede teh ljudi prazno besedičenje, s katerim so zakrivali svoje hrepenenje po oblasti, sedaj ne najdejo dovolj sredstev, da bi spravili lahkoverno množico ob ravnotežje. Vsepovsod vidijo le slabo, vsak njihov politični nasprotnik je sovražnik ljudstva, katero je treba nahujskati proti vsemu, kar ne pride od njih.

Radivoj Rehar:

Selitev.

Danes torej! . . .
Vpokojeni poštni uradnik Josip Karba si je pomel oči, stopil k umivalniku, razpel srajco, vzel v roke milo ter jel grebsti z obema rokama po ledeno mrzli vodi, ki si jo je vлил v skledo. Zunaj je snežilo, velike in goste kosminke so padale izpod neba, legale na ceste, trotoarje, strehe, vrtove, polja in sploh na vse, kjerkoli je bilo prostora zanje. Žalosten, čemeran dan — in Josip Karba bi se moral danes seliti, ne seliti, ampak samo izseliti, ker stanovanja kamor naj bi se preselil ni imel. Stanovanjski urad mu je bil pred štirinajstimi dnevi poslal odredbo, na podlagi kateri se mora do tega in tega dne izseliti ter napraviti prostor profesorju Milanu Čmrliju in njegovi družini. To svojo odredbo je stanovanjski urad motiviral s tem, da vpokojeni poštni uradnik, ki je vrhu tega še brez družine, nima bistvene potrebe stanovati v mestu, ampak se lahko preseli kam na deželo, v kako mirno zakotno vas.

Josip Karba pa ni mislil tako; pravzaprav ni te odredbe niti smatral za resno. Kadar koli se je spomnil v teh štirinajstih dneh na njo, in to se je zgodilo često, vselej se mu je zdelo vse to kot sen, Radi tega tudi na

Užaljeni v svojem nagnenju k nadvladi, govorijo o temi, mrazu, hladu, močvirju, o samih groznih stvareh, ki so jih seveda zakrivali sedanji odločujoči činitelji na vodilnih mestih. Ker nimajo več glavne besede, hočejo ohladiti svojo jezo na ljudstvu, ki se mora po njihovem mnenju upreti celo praznovanju narodnih praznikov. Ni čudno, če je potem ljudstvo zbegano. Navaden človek, ki misli, da je vse res, kar govori in piše vodja skupine, h kateri pripada, kaj rad verjame huj-skajočim poročilom. Mesto da bi ti ljudje poučevali ljudstvo, kako treba izpolnjevati državljanske dolžnosti, ki so za množico, vzgojeno po avstrijskem kopitu, nekaj popolno novega, mu govorijo o beli pogači, narejeni iz bele moke in žaganja. Bela moka — to so seveda oni, žaganje pa vsi drugi, ki ne trobijo v njihov politični rog.

Mi vsi vemo, da je pri nas še marsikaj pomankljivega, ker vendar ni mogoče, da bi kdo kar čez noč postavil veličastvo zgradbo na razvalinah. Po stoletnem in stoletnem suženjstvu pod

zakotno vasico ni mislil, ter si tam ni najel drugega stanovanja, po želji gosposke. Danes pa, ko je napočil ta zadnji odločilni dan, danes se je Josip Karba vendarle prestrašil. Zvečer ni mogel zaspiti, čudne misli so mu rojile po glavi, se gnetle, prekucavale kakor glumači v cirkusu ter ga nadlegovale prav do skrajnosti. In ko je končno vendarle zaspal, so se mu v sanjah prikazali štiri eksekutori, mrkih obrazov in kosmatih, žuljavih rok ter ga z rezkim poveljujočim glasom pozvali naj se izseli. Potem so prijeli njegove stvari, mize, omare, postelje, knjige, stolice ter jih eno za drugim pometali ven na zasneženo cesto. Tedaj se je Josip Karba prebudil ter planil prestrašen iz postelje. Zunaj je snežilo in v sobi je bilo mrzlo, toda on tega ni čutil, po obrazu so mu polzele debele potne kaplje.

Danes torej! . . . je vzdihnil, stopil k umivalniku, se vnil in po tem oblekel.

Danes naj se izselim, jaz, vpokojeni poštni uradnik Josip Karba, naj se izselim! Celih petindvajset dolgih let sem preživel med temi zidovi, tu sem praznoval mojo poročno noč z Brigito, tu sem pestoval mojega rano preminulega sinka Ivana, tu zrl njegove zadnje zdihljaje, tu položil na mrtvaški oder njo, ki mi je bila vse na svetu, moja ljubljeno ženko, vse, vse to sem storil in doživel tu med temi stenami, ki sem

tujim jarmom si je priboril naš ujedinjeni narod končno svojo lastno državo. Začel je zidati na razvalinah nekdanj mogočne avstro-madžarske monarhije temelj svoji državi, ki ne more biti, kakor bi trenil, takoj popolna. Saj smo komaj ostali pri življenju! Kako bi izgledalo pri nas v slučaju da ni poginil dvoglavi avstrijski ore! In navsezadnje, ali je pri nas res tako slabó, kakor pravijo ljudje, ki so izgubili moč v vladi?

Povsod je mnogo slabše. Celo v zavezniških državah, kjer so bila in so še na razpolago vsa olajšujoča sredstva zmagovalcev, je draginja tako velika, da se ubogo ljudstvo komaj preživlja. Pri nas pa imamo dovolj živeža, le prevoznih sredstev nam manjka, kar pa ni krivda vlade. Da nimajo naše krone večje vrednosti, se moramo zahvaliti le bivši Avstriji, ki je tiskala noč in dan papir, samo da uniči tudi gospodarsko slovanske narode. Res marsikaj še ni tako, kakor bi moralo biti, toda pomisliti moramo da je vsak začetek težek. Rane, ki so

jih vzljubil kakor ptica gaj, v katerem se je zvalila — in sedaj naj se izselim? In sedaj naj se izselim? je ponovil glasneje in tisti hip se mu je zazdelo, kakor da bi mu tiste mrtve stene odgovarjale: Nikar, Josip Karba, nikar! Tu ostani, tu pri nas, med nami počakaj tistega zadnega trenutka, ko bo tista ledena roka tudi tebi zatisnila sapo v grlu. Nikar, Josip Karba, nikar se ne izseli. . .

Prestrašeno se je ozrl starček v stene, v vsako posebej in v oči so mu privrele grenke, vroče solze.

Moj dom, moj dom! Vse sem izgubil in sedaj naj izgubim še tebe, edino, kar mi je ostalo na samotna stara leta? In kakor v blazni omotici se je zatekel k steni ter poljubil trd, mrzel omet. Utrujen, kakor po dolgi in strmi poti se je zgrudil na divan ter položil glavo v dlani. Pred do smrti izmučeno dušo mu je jela polagoma vstajati podoba davnih, prelestno lepih dni, ko je sijalo krog in krog solnce, ko je cvela zunaj rajska pomlad in je bila njegova duša tako mlada, da je vriskala samega razkošja, bogastva in zdravja. Pred seboj je videl svojo Brigito, brhko, zdravo, polnoudo dekle, ode to v bela svilnata oblačila z mirto v bogatih kostanjevih laseh. Na njenih rdečih ustnih je igral rajskoblažen nasmeh, tople grudi so ji valovale v razkošju in poželenju ter ga vabile: — pridi! In Josip je stopil k nji, ji snel mirtin venec z glave ter jo ves trepečo objel in po-

nam jih zadali naši sovražniki, so globoke in se bodo le počasi zacelile. Glavno je, da verujemo v svoje vstajenje, v svojo bodočnost, da pomagamo vsak po svojih močeh vladi pri njenem težkem delu. Ni več daleč čas, ko bo pri nas vse boljše.

Naše ljudstvo, ki je še vedno vajeno slabih navad iz avstrijskih časov, se mora ogibati raznih lažiprerokov, ki hočejo izrabljati trenutni položaj v svoje ne ravno preveč plemenite namene. Kdor širi med narod nezadovoljstvo, je ravno tako obsodbe vreden kakor oni, ki hujska na vstajo.

Iz Nemške Koroške.

Da bi preslepili svoje ljudi in menda tudi sami sebe, prinašajo nemški celovski listi najneverjetnejše vesti o Jugoslaviji. Tako piše celovška »Allgemeine Bauernzeitung« v svoji številki od 11. t. m. med drugim tudi o pomanjkanju, ki vlada pri nas in o silni draginji, radi katere je baje ljudstvo tako nezadovoljno, da se je bati, da ne pride do izgrediv in revolucije. Posebno nezadovoljni so prebivalci Spodnje Štajerske, pravi omenjeni list, kjer je prišlo že ponovno do izgrediv proti Srbom. Istotako je tudi položaj v Ljubljani jako resen, posebno med vojaštvom, ki je že osnovalo »rdečo gardo« ki šteje nad tisoč mož. Upori in dezertacije so na dnevnem redu, prenapolnjeni aresti, vojake Srbi mečejo v ječe, kjer jih puste skoro brez hrane, prepevajo v njih demonstrativno nemške pesmi. O grozodejstvih, ki jih počenjajo Jugoslovani v zasedenem delu Koroške prinašajo kar cele kolone. Tako o Jugoslaviji.

Malo dalje pa piše isti list o razmerah na Nemškem Koroškem in v N. Avstriji sploh. Med drugim prinaša tudi nove cene, po katerih bo izdajala odslej dalje aprovizacija izstradanemu ljudstvu živila. Svinjska mast stane kg 90—100 kron, goveje meso po kvaliteti kg 48—68—80 kron, ameriško konzervirano meso kg 100 K, hleb črnega kruha 5 K, kg moke 12 K itd. Dalje pravi: Pri nas živimo iz dneva v dan, nihče ne ve, kaj bo jutri, eno pa je gotovo da bode do 18. januarja porabljen zadnji grižljaj letošnjega pridelka in sploh vseh zalog N. Avstrije. Naša valuta je padla na par centimov,

ljubil, prav na ona rdeča smehljaja polna usta. — Moja Brigita, moja zlata duša, končno si vendarle moj! Glej, koliko časa sem hrepenel po tebi, koliko časa sem čakal, kedar bo napočil ta blagoslovljeni trenutek in sedaj, sedaj je doseženo vse! Moja, moja, neskončno moja Brigita!

Ah, sanje, sanje...

Pa glej, že je stopila pred njegove duševne oči druga še lepša slika: Na beli, mehki postelji leži Brigita vsa v čipkah; njeni gosti bujni lasje so se razlili kakor zlati curki po blazini, njene temne, globoke oči zro vanj tako sramežljivo, tako srečno, udano in ljubeče. Objeto od njenih mehkih, belih rok pa leži ob njej dete, novorojeni sinček Ivan. — Moj otrok, kri moje krvi, ah kak čudno sladek občutek, biti oče! Daj, Brigita, zlata moja Brigita, mati mojega otroka, daj ga sem tega malega, drobnega najinega sinka, daj ga sem, da ga poljubim! — In Brigita je razklenila roke, prišla oni drobni živi omotek ter mu ga položila v naročaj. — Ah, moje prvo dete! — Kako mehko, kako nežno ga je prijel in poljubil na ona tako majčkena, tako drobčkena usteca...

(Konec prih.)

tako da na nakup v inozemstvu absolutno ni misliti, na kredit pa nam noče nihče nič dati.

Komisija, ki je odšla pod vodstvom dr. Rennerja v Pariz, je pripravljena zastaviti vse do zadnjega, kar nam je še ostalo, kako: carino, umetnine, premičnine in nepremičnine bivše vladarske hiše, tobačni monopol, železnice in vodne sile. Če se ji vkljub temu ne posreči dobiti kredita, bo naša vlada pripravljena odstopiti in kaj bo potem, kdo ve?

Zgodovina ne pozna bede in nesreče, ki bi bila analogna tej, ki je zadela nemško-avstrijski narod in vendar še niso izgubili veselja do rovarjenja proti nam. Še vedno, kakor v dneh avstroogrske monarhije se naslajajo njihove uboge duše s sovraštvom do vsega, kar je slovensko in jugoslovansko. Pustimo jim to veselje. V njihovi bedi in groteskni neumnosti jim ne moremo reči drugega nego: Oče, odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo.

Politični pregled.

Odgoditev parlamenta in volitve. Vlada bo najbrž že v najkrajšem času objavila ukaz o odgoditvi narodnega predstavništva, obenem pa ukrenila vse potrebno za nove volitve. Ko bodo končane priprave za volitve, bo narodno predstavništvo razpuščeno, nakar se takoj razpišejo volitve, kar se zgodi najbrž že v februarju.

Nove madžarske nakane. Ko so, po padcu Karolyijeve vlade, zavladali nad preostalim ozemljem nekdanjega ogrskega globusa boljševiki, je pretresel sosedne narode strah pred nevarnostjo, da bi se boljševizem ne razpasel tudi preko madžarskih mej. Nevarnost je bila velika, vendar pa do večjega razmaha ni prišlo in to glavno radi tega ne, ker so se proti sedanji madžarski boljševiški vladi postavili v bran vsi, neizvzemši alirane velesile. Prišlo je pač do spopadov s Čehoslovaki in Romuni, kar pa situacije ni mnogo spremenilo. S padcem boljševiške vladavine pa smo upali, da je madžarske nevarnosti za vselej konec. Toda ta nevarnost se je z vzpostavitvijo magnatske vlade le še povečala. Danes imajo na Madžarskem moč zopet vsi oni, ki so slovanskim in romanskim narodom bivše avstro-ogrske monarhije prizadejali toliko gorja in krivic. In ti ljudje, o katerih smo mislili, da so za vselej izginili iz političnega torišča, snujejo danes nove nakane proti odrešenim narodom; njihov namen je pridobiti tudi še za bodočnost tiransko oblast nad temi narodi. Vesti, ki prihajajo iz Madžarske, so jako vznemirljive. Vojska, ki ji načeljuje general Horthy, šteje baje že okrog tristo tisoč dobro discipliniranih mož. Posebno velike sile so koncentrirane proti Čehoslovaki ter Romuniji, pa tudi proti naši državi. Te vesti podkrepljuje tudi zadnji vpad v Prekmurje, katerega niso izvršile iregularne, ampak pod Horthyevim poveljstvom stoječe čete. Za vsem tem gibanjem pa stoje privrženci monarhije in Habsburgovcev. General Horthy je samo njihov agent. Žalostno pa je pri tem dejstvo, da to reakcionarno vlado podpirajo več ali manj očitno gotovi ententni krogi in to na škodo pred vsem nas Jugoslovancov in naših bratov Čehoslovakov. Madžarska nevarnost je s tem le narastla in kaj prinese bodočnost ne vemo.

Graški Nemci hujskajo potem svojega nacionalističnega časopisja neprestano proti naši državi, zlasti skušajo s pomočjo hrvatskih frankovcev zanesti razdor med posamezna plemena našega naroda. Radovedni smo,

kdaj se bodo izpametovali ti gospodje, če jim celo lakota še ni umirila njihovih šovinističnih živcev.

Proti italijanskemu nasilju. V Pariz je prišla jugoslovanska delegacija, da protestira pri zavezniških državah proti italijanskemu nasilju v zasedenem ozemlju. Delegacija obstoji iz sledečih parlamentarcev: Puc, Fon, Lovrenčič, Kopač, Gregorin, Čok, Trinajstić, Spinčić, Poščić, Schwegel, Akačić, Jagić, Vuković in Angjelinović.

Vprašanje Tracije bo rešila posebna komisija, kateri bodo načelovali francoski oficirji. Člani komisije pa bodo ugledni Turki Grki in Bolgari.

Bolgarija brez pomislekov. Kakor poroča »Tems«, je izjavil načelnik bolgarske mirovne delegacije, da nima Bolgarija nobenih pomislekov za sodelovanje pri uresničenju balkanske zveze. Tudi je izjavil, da se je Bolgarija v ta namen že sporazumela z Jugoslavijo, Grško, Romunijo in menda celo s Clemenceaujem.

Italijanski socialisti za Avstrijo. Italijansko časopisje poroča, da so se italijanski socialisti resno zavzeli za gladno Avstrijo.

Izročitev kralja Ferdinanda. Iz Amerike poročajo, da je izjavil bolgarski ministrski predsednik Stambulski, da bo predlagal izročitev in obsodbo kralja Ferdinanda in sodno postopanje proti Radoslavovu.

Dnevne vesti.

Tajni hujskači. Predsednik deželne vlade dr. Žerjav je priobčil v »Uradnem listu« članek, kjer pravi med drugim: Občinstvo prosim, naj se ne da zavajati po praznih govoricah. So ljudje med nami, ki sikajo strup na državo, pa naj se ukrene tako ali drugače. So tudi taki, ki zabavljajo na brate Srbe, češ, da pridržijo 20% proti priznanici (pri markiranju bankovcev). Ti nehvaležneži pač nič ne mislijo. Pozabljajo, da je ves papirnati kronski denar, ki ga imamo, pravzaprav le vojno posojilo Avstrije in Ogrske, s katerim se je vlivalo in kovalo orožje zoper Srbijo. Pozabljajo, da za to krono ne stoji noben dolжник in plačnik, če se je ne usmili naša država, ki s tem novosvobojenim krajem da sedem do osem milijard. In to plačilno obvezo kot dar novosvobojenim delom kraljevine se pripravlja prevzeti vsa država in z njo tudi njen del Srbija, ki so ji s tem denarjem morili sinove! Kratkovidna nestrpnost naših ljudi je nerazumljiva in je že prava bolezen, ki se je razpasla!

Bivši minister zaprt. V Beogradu so aretirali bivšega ministra Vukašina Petroviča, ki je obtožen veleizdaje.

»Zvezi prosvetnih društev« za Slovenijo, ki se je dne 9. novembra t. l. ustanovila na zboru duševnih delavcev v Celju (poprej Zveza narodnih društev za Štajersko in Koroško), so darovali: Zveza slovenskih trgovcev v Celju 500 K, Podružnica ljubljanske kreditne banke v Celju 200 K, okrajni glavar dr. Žužek 200 K, trgovec Anton Kolenc 100 K, prof. dr. Dolar v Kranju 200 K, Lovro Petovar v Ivanjokvcih 100 K, dr. Lašič iz Ormoža 100 K, Rodoljub v Slov. Bistrici 615 K. (nabiralca gerent Gril in kontrolor Pirkmaier). večje zneske pa so darovali še rodoljubi v Rogasčki Slatini, Šostanju in Marenbergu. Po drugih krajih je nabiranje v teku in prosimo tem potom vso slovensko javnost, da vsak po svoji možnosti pošlje novo ustanovljeni Zvezi primerno novoletno darilo, ker bo Zveza takoj po praznikih začela intenzivno delovati, za kar rabi veliko gmotnih sredstev. Prijatelje slovenske kulture prosimo, da uvedejo povsod nabiranje prispevkov od hiše do hiše. Darove je pošiljati na naslov: Zveza prosvetnih društev, Celje.

Nove poštné zveze na Koroškem. Med Žitarovsjo—Galjico in Borovljami se vrši redna

poštna vožnja. V kratkem začne voziti pošta med Graščajnom in Zrelcem.

Vidiranje potnih listov pri komandi Dravske divizije v Ljubljani se vrši od 16. t. m. naprej v šentpeterski vojašnici.

Osební promet na bosanskih železnica se je skrčil, ker mora železnica prevažati večje množine blaga.

V sredo 17. decembra bo konec sveta, tako je prorokoval ameriški profesor Albert F. Porta. To svojo prerokbo je izvajal iz dejstva, da se bo tega dne nahajalo na eni strani solnce šest največjih planetov: Merkur, Mars, Venera, Jupiter, Saturn in Neptun. Ravno nasproti tem pa se bo ta dan nahajal planet Uranij. Magnetni toki med Uranijem in zgoraj omenjenimi planeti bodo vrtali solnce kot veljanski nevidni svetri. Skoro devetdeset stopinj, ravno na pravem mestu, da dobi skoro polni udarec teh strašnih električnih sil, se bo nahajala naša zemlja. Na solncu bo nastala silna pega, ki bo vidna tudi s prostimi očmi. Vse to bo povzročilo na zemlji silne nevihte, potrese, deževja ter izbruhe lave, da bo zemlja pokala in se drobila. — Vsled tega strašnega prerokovanja je nastala v Ameriki silna razburjenost, dokler ni vodja mornariškega astronomičnega zavoda, I. M. Lewis, trditve omenjenega profesorja pobil. Po njegovem zatrdilu se bodo na omenjeni dan, res nahajali navedeni planeti vsi na eni strani solnce, vendar pa to na zemljo ne bo mnogo, ali pa morda prav nič uplivalo.

Buren občni zbor društva „Marburger Stadtverschönerungsverein“. Sinoči se je vršil v kazinski restavraciji redni občni zbor društva „Marburger Stadtverschönerungsverein“, katerega se je vdeležilo mnogo na novo pristopivših slovenskih članov; društvo je bilo doslej čisto nemško. Občni zbor je otvoril g. predsednik Futter. Prebral se je zapisnik zadnjega občnega zbora, poročilo o delovanju v preteklem letu ter poročilo o financah, na kar se je prešlo na četrto točko, to je, na volitev novega odbora. Navzoči Slovenci so v naglici sestavili svojo lastno listo ter predlagali tudi svojo listo. Pri tem je prišlo do prerekanj in različnih umestnih in neumestnih klicev. Slovenci so govorili slovensko, Nemci pa nemško. Nastal je precejšen šum. Na obeh straneh so nekateri predlagali kompromisno listo, katero so pa Slovenci odklonili. Predlagalo se je tudi, naj se občni zbor za nekaj dni preloži. Naenkrat pa je vstal predsednik starega odbora ter občni zbor, odgodil za nedoločen čas, motivirajoč to svoje početje z neredom, v resnici pa radi tega ker je uvidel, da so Nemci v manjšini. Na predlog g. dr. Valjavca so Slovenci potem dalje zborovali, dočim so se Nemci odstranili. Za predsednika zborovanja je bil izvoljen soglasno g. dr. Slokar. Rezultat zborovanja je bil, da se je konstituiral agitacijski odbor, ki naj dovrši vsa preddela za naknadni občni zbor, ki se bo vršil tekom prihodnjih dni, na kar so se zborovalci razšli.

Pojasnilo k novemu voznemu redu. Novi vozni red je seveda samo začasen. Donesel nam je dvoje za potujoče razveseljivih novosti: zelo ugodna zveza z Zagrebom in nazaj ter zveza preko Ljubljane in Logatca s Trstom. Iz Maribora gre osebni vlak 5 a ob 3:01 zjutraj smer Zagreb—Ljubljana—Trst. Prihod v Zidanem mostu ob 4:33, odhod ob 5:32 v Zagreb. V smeri Ljubljana ima ta vlak zvezo z dijaškim vlakom št. 37 a, ki odhaja ob 5:54 iz Zidanega mosta in ki pride okrog 8. v Ljubljano. Pri morebitni zamudi na ta vlak ima drugo zvezo z vlakom, ki odide ob 8:38 iz Zidan. mosta. Zveze iz Ljubljane proti Trstu in nazaj smo že pojasnili. Treba še enkrat opozoriti, da mešanec, ki odhaja iz Maribora ob 9:05, ni za osebni promet, marveč le za spremljevalce tovarno-brzovoznega blaga. Osebnemu prometu v južno smer na razpolago je torej samo jutraj. vlak in pop. (poštni) vlak ob 16:30, ki vozi direktno v Ljubljano, ima pa tudi iz Zidanega mosta ob 19:40 zvezo na zagrebški vlak in dospe v Zagreb ob 21:59. Vlak, ki odide ob 13:10 iz Zagreba, je v Zidanem mostu ob 15:45, odide od tam ob

16:37 in pride ob 19:41 v Maribor. Zjutranji zagrebški vlak vedoma nima zveze proti Mariboru, je to direktni vlak Zagreb—Ljubljana, odide ob 4:55 iz Zagreba in je 7:39 v Zidanem mostu, dočim je oni vlak Ljubljana—Maribor že ob 6:29 v Zidanem mostu. Zveza proti Mariboru je bila doslej le radi velikih zamud mogoča.

Otvoritev pisemskega prometa z Madžarsko, ter delna sprememba pristojbenika za tiskovine v prometu z republiko Avstrijo ter Čehoslovaško. 15. decembra 1919 se otvori pisemski promet z Madžarsko. V tem prometu se plačujejo pristojbine za tuzemstvo. Pristojbina za tiskovine znaša za vsakih 100 gramov oz. del te teže 3 pare, 10 vinarjev. Vsled tega odpade stopnjevanje od 50 do 50 gramov in zaokrožanje parskih desetink v cele pare. Vsa pisemski pošta za Madžarsko in iz Madžarskega je podvržena cenzuri za inozemstvo. Obenem priobčujemo, da se od 1. januarja 1920, tudi v prometu z republiko Avstrijsko in Čehoslovaško plačujejo za tiskovine iste pristojbine, kakor zgoraj navedeno v prometu z Madžarsko.

400.000 K zaplenjenih. V Vinkovcih so aretirali Grka Apotokosa, tolmača francoske armade v Szegedinu, ter mu odvzeli za 400.000 K nemarkiranih bankovcev, za katere je hotel v Zagrebu nakupiti blaga.

Zaščita narodnega imenovanja. Notranje ministrstvo je odredilo, da se smejo rabiti vsa imena krajev samo tako, kakor se imenujejo v deželi, kjer se nahajajo.

Prošnja za madžarsko agenturo v Beogradu odbita. Madžarska vlada je zaprosila našo vlado, da bi ji dovolila odposlati v Beograd komisijo, katera bi ustanovila v naši državi svojo agenturo za uvoz in izvoz. Naša vlada je prošnjo odbila.

Mariborska porota.

Maribor, 15. decembra.

Kvarte — so grdo lagale.

Prvi slučaj pod predstvom dvor. svetnika Cankarja je danes razpravljal slika bede, povojne lahkomiselnosti in praznoverja. Obtoženi sta dve še mladi ženski: Marija Drozg in Katarina Farič; prva je perica in vdova po v vojni padlemu možu, druga je žena brivskega ponočnika. Drozg je radi tatvine že večkrat kaznovana, poznajo jo sodišča v Celju in Ljubljani, še izza časa, ko se je pisala Vidmar. Po moževi smrti je pričela razmerje z nekim natakarijem. Zagovarja se, da je živela v pomanjkanju. Isto je tožila tudi Faričeva, katere mož zasluži mesečno samo 160 K, imata pa dva otroka in tretji je bil ob času dejanja — na poti. Ti dve ženski sta se razgovarjali, kako bi prišle do denarja. Vzele sta na piko trgovca Lauferja v Gosposki ulici, katerega je Faričeva dobro poznala. Dogovorili sta se, da pri njemu poskusita svojo srečo. A Faričeva, bolj tenkovestna žena, se je obotavljala. Tedaj ji je Drozgova nasvetovala, naj se zateče v posvet — na kvarte. „Šlogale“ so torej kvarte. In kvarte so tako pokazale, da bo dogovorjeni načrt tatvine imenitno vzpel in — kar je glavno — da „to ne bo ven prišlo“. Tej razsodbi nevidnih višjih moči se je Faričeva konečno udala.

Ali kvarte so — nesramno grdo lagale. Določeni dan, 16. avgusta sta šli obe ženski v trgovino k Lauferju po kis. To pa zato ker sta vedeli, da se kis nahaja zadaj v skladišču. Sreča jima je bila mila. Dobili sta Lauferja slučajno samega v trgovini. Ko je šel točit naročeni kis, je šla Faričeva za njim, da ga tam zadrži. Med tem se je namreč Drozgova polastila blagajne, vzela dve mošnji z 8600 K ter odšla. Laufer, ki je vzadaj slišal ropot, je poslal Faričevo naj gre pogledat kaj je. Faričeva pa se je vrnila nazaj, češ, nič ni, nikogar ni v prodajalni. Oba sta se vrnila v prodajalno. Nato pride neka gospa menjat 100 K bankovec. Ko ga hoče Laufer iz blagajne izmenjati, je opazil, da mu je denar izginil. Faričeva ga je še pomilovala in odšla. Drozgova je med tem domu hitela disponirat z denarjem. Ko je Faričeva prišla k nji po svoj delež, ji je Drozgova rekla, da je dobila samo 480 K od katerih ji da 250 K „de-

leža“. Drozgova je ostali denar skrila deloma v drvarnici, ostalo je izročila svojemu prijatelju), ki je denar nesel zakopat v — mestni park.

No, policija je že drugi dan izvohala obestorilki. Okradeni Laufer je dobil še čez 6000 kron nazaj, ostanek leži še najbrže kje — dobro zavarovan.

Obtoženki krivdo priznate, izgovarjati se na skrajno pomanjkanje in Faričeva še poseb. na kvarte in zapeljivo prigovarjanje Drozgove Faričeva je bila od obsodbe oproščena, ker je porotniki krivdo zanikali (7 glasov da, 5 nes Drozgova pa je bila obsojena na 18 mesecev težke ječe.

Najnovejša poročila.

Brez Amerike ne gre.

Berlin, 15. decembra. Kakor poročajo iz Londona je Lloyd George sprejel francosko stališče, da je bolje sprejeti ameriške pridržke k mirovni pogodbi, kakor pa sploh delati brez Amerike. Radi tega sta sklenila Clemenceau in Lloyd George, da se k prihodnji seji, ki se vrši v petek, povabi tudi zastopnik Amerike.

Bolgari zopet rogovilijo.

Beograd, 15. decembra. Iz Soluna poročajo, da dela, kot se trdi v dobro poučena krogi, Bolgarska vojne priprave, pomnožuje svoje garnizije ter koncentrira svoje čete osobito na mejah proti Romuniji in Grški. Iz vsega tega se da sklepati, da alirana misija ne pazi dovoljno na početje Bolgarije.

Italijanski socialisti proti mirovni pogodbi.

Pariz, 15. decembra. Iz Rima poročajo, da so se socialisti izrekli proti odobritvi mirovne pogodbe, katoliška stranka pa zahteva samo pregled v svrhu izpremembe.

Sedemdesettisoč oboroženih delavcev na Dunaju.

Dunaj, 15. decembra. „Wiener-Mittagszeitung“ poroča, da so delavski sveti oborožili na Dunaju 70.000 delavcev. Radi tega se bo stavila v prihodnji seji narodne skupščine tozadevna interpelacija.

Nova španska vlada.

Pariz, 15. decembra. Iz Madrida poročajo, da se je tam sestavila nova vlada, kateri predseduje Sarta. Ministrstvo za zunanje zadeve je poverjeno zopet ministru de Soma.

Za slovenske šole v Trstu.

Rim, 15. decembra. Ljudski zastopnik za Primorje (Julijsko Benečijo) se je izrekel za zopetno otvorenje slovenskih ljudskih šol v Trstu.

Vidiranje potnih listov.

Ljubljana, 15. decembra. Glasom brzojavke došle poveljstvu Dravske divizije 14. t. m. je naša vlada v sporazumu z notranjim in vojnim ministrstvom odredila, da se od 15. decembra dalje ne vidirajo potni listi za inozemstvo več po vojaški ampak po policijski oblasti. Notranje ministrstvo je zagotovilo, da bo poskrbelo za to, da se bodo tudi v nadalje črvali interesi naše države. Komisija za vidiranje potnih listov za inozemstvo pri Dravski diviziji se radi tega razpusti.

Novi vrhovni svet.

London, 14. decembra. Glasom iz Londona došlih vesti poroča „Telegraphen Kom pagny“, da bo novi vrhovni svet sestavljen iz sledečih desetih članov: Lloyd George, Cursonz Balfour, Chamberlain za Anglijo, Clemenceau, Cambon, Lochere ter francoski veleposlanik v Londonu za Francijo, italijanski zunanji minister Scialoja ter italijanski veleposlanik za Italijo ter nadalje japonski veleposlanik za Japonsko.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska Mariborska tiskarna v Mariboru.

Mala oznanila.

Koncipijent s substitucijsko pravico išče mesta v Mariboru. Nastop 1. svečana. Ponudbe s pogoji na upravnishvo tega lista.

Šofer se sprejme pri okrajnem glavarstvu v Mariboru. Predstavi se naj v sobi št. 16, 1. nadstropje. 3-2

Samostojen neoženjen mož, več hrvatskega ali slovenskega jezika v govoru in pisavi, dobi službo s popolno prehrano na posestvu Ternovec-Krapinske toplice, kamor naj se vpošljejo ponudbe z zahtevo plače in prepisi spričeval. 3-1

Neoženjenega moža za moljenje krav potrebuje posestvo Ternovec-Krapinske toplice. Hrana v hiši, 3-1

Temna lončena peč, dobro ohranjena, skoraj nova, se proda. Vpraša se Reiterjeva ulica št. 5 pri hišniku. 2-1

Izgubil je listino z dokumenti in z večjo svoto denarja 15. decembra. Kdor jo je našel, naj jo pošlje proti dobri nagradi na upravo.

Kraljevsko slovensko gledališče v Ljubljani potrebuje

I. tenoriste

za zbor. Izurjeni pevci se naj oglašijo. Ker dobivajo lepo gažo, imajo sigurno eksistenco. Razventega jim je dana prilika, da obiskujejo konservatorij ter si izpopolnijo svoje znanje.

Slovenci! Slovenke! Go-
vorite povsod samo slovenski!

Mari-
borska
specijalna
delavnica
za
popravila
ur

F. Kneser i drug
Grajska ulica št. 5.

Dvostavno in ameriško KNJIGOVODSTVO

Sestavil V. Krottmayer, slovensko izdajo priredil profesor M. Dolenc. :: Založnik ZASEBNO UČILIŠČE LEGAT V MARIBORU

Prva moderna slovenska učna knjiga za knjigovodstvo

neizogibno potrebna za trgovske šole in **samouk**, zelo važna za trgovce, tovarnarje, obrtnike itd. — Cena 8 kron.

RAVNOKAR IZŠLA. Dobiva se v vseh knjigarnah in v ZASEBNEM UČILIŠČU LEGAT V MARIBORU, :: Vetrinjska ulica 17/1. ::

*Inserati v našem listu
imajo največji uspeh!*

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3,

je imela koncem leta 1918 vlog K 80,000.000
in rezervnega zaklada 2,500.000

Sprejema vloge vsak delavnik.

Za varčevanje ima veljavne lične domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatornemu odplačevanju dolga.

**V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno
Kreditno društvo.**

Franjo Farič, tovarna strojev

Pobrežje pri Mariboru

prodaja:

Sadne mline

Gepeljine

Stroje za kuruzo luščit

Mlatilnice

Motorje

Stroje za repo rezat

Rezervni deli za stroje vseh sistemov se izdelujejo.

Mariborska svetlolikarna in apretacija zastorov

Vetrinjska ulica 28

Prvovrstni zavod za snaženje in likanje perila v 5-8 dneh.

Nizke cene, najboljša postrežba.

Svoji k svojim!

V zalogi »Tiskovne zadruga« v Mariboru je izšla brošura

„Jugoslovanska mučenika
Zrinski in Frankopan“

Spisal Matija Pirc, profesor v Mariboru.

Brošura stane 1—K, s poštnino 1'05 K
Dobi se v vseh knjigarnah. Šolskim vodstvom pri večjih naročilih 10% popusta.